

روسانه سیاست

خبر

روحانی: تخطی از قطعنامه ۲۲۳۱

رانخواهیم پذیرفت

رئیس‌جمهور با تاکید بر این‌که لغو تحریم تسلیحاتی جزء لاینفک برجام است،گفت:امریکا و کشورهای دیگر بدانند ایران به هیچ عنوان تخطی از قطعنامه ۲۲۳۱ را نخواهد پذیرفت. حسن روحانی در جلسه هیات دولت گفت: ۱۸ اردیبهشت‌آغاز تحریم وفشاربی‌نظیر درتاریخ کشورها و تاریخ ایران از سوی يك رژیم مستبد علیه ملت ایران است دو سال پیش دراین ایام بر خلاف همه قوانین و مقررات بین‌المللی و با نقض قطعنامه ۲۲۳۱، رئیس‌جمهور آمریکا در نطقی صریحا از برجام خارج شد و آن را مکتوب کرد و آن را در برابر دوربین خبرنگاران قرار داد. روحانی‌گفت:امریکافر می‌کننددر ماه‌های‌آینده ما مطابق بابرجام و قطعنامه۲۲۳۱ به يك پیروزی بسیار بزرگ می‌رسیم‌وكل تحریم‌های تسلیحاتی ایران برداشته می‌شود. تحریم‌هایی که سال‌ها بر ضد ما درست کرده بودند به طور کامل کنار می‌رود و ایران می‌تواند سلاح لازم را بخرد و صادر کند. رئیس‌جمهور گفت: آمریکایی‌ها از یکی دو ماه پیش از خواب غفلت بیدار شده‌اند و فهمیده‌اند که چه اشتباه بزرگی کرده‌اند که از برجام خارج شده‌اند و چه خطای بزرگی کردند که برجام را به هم زدند.

روحانی افزود: اکنون آنها نه راه پیش دارند و نه راه پس؛ اگر همین گونه ادامه بدهند تحریم تسلیحاتی برداشته می‌شود و همان اسرائیل و عربستان و تندرهای آمریکا که ترامپ راوادار به خروج از برجام کرده بودند امروز به ترامپ خواهند گفت که اشتباه بزرگی کرده‌ایم.

رئیس‌جمهور تصریح کرد: آمریکایی‌ها اگر هم بخواهند کار دیگری انجام دهند و مثلا تصمیم بگیرند که به برجام برگردند و از اسنپ يك استفاده کنند که دیگر برای آنها برجامی وجود ندارد و برای آنها تمام شده است؛ مگر این‌که آنها دوباره بیایند درخواست بدهند و دوباره همه اعضا بپذیرند و تمام خطاها را جبران کنند و تمام تحریم‌ها را کنار بگذارند که آن هم شرایط خاصی دارد.

روحانی گفت: آنچه امروز آمریکایی‌ها درباره تحریم تسلیحاتی بحث می‌کنند باید بدانند که جزء لاینفک برجام است و اگر تحریم تسلیحاتی بخواهد تحت هرعنوان با هر بیان و مکانیزی باز گردد، پاسخ ما همان است که در نامه به سران در پارگراف آخر نوشته‌ام و آنها می‌دانند پاسخ ما چه خواهد بود. در نامه‌ای که به ۴۰۱ نوشتن در پاراگراف نهایی گفتم اگر چنین شود چنان می‌کنیم آنان می‌دانند اگر خطایی کنند چه شکست تاریخی برای آنان خواهد بود.

روحانی با تاکید بر این‌که آمریکا و کشورهای دیگر بدانند ایران تخطی از قطعنامه۲۲۳۱ را به هیچ وجه نمی‌پذیرد، اظهار کرد: ایران حق مسلمش است که به زودی از تحریم‌های تسلیحاتی در چارچوب قطعنامه ۲۲۳۱ خارج شود. ما اگر سلاحی بسازیم یا بخریم، این سلاح برای دفاع از ملت‌هاست، سلاح ما بنزین بر آتش نیست، بلکه آب بر آتش است و نمی‌گذاریم جنگی آغاز شود. وی افزود: آمریکا و برخی از کشورهای دیگر باید بدانند این راه برای همیشه روی آنها بسته است، اگر آمریکاتوبه‌کند، به برجام برگردد، از ملت ایران عذرخواهی کرده و جریمه بدهد، این بهترین راه است که به نظر با این دولت به چنین عقلی نمی‌رسد.

رئیس شورای عالی اقتصاد در بخش دیگری از سخنانش با تشکر از مجلس به خاطر تصویب لایحه حذف ۴ صفر از پول ملی گفت: من خودم که اصرار داشتم این لایحه به مجلس داده شود به دلیل این بود که می‌خواستم مردم در زندگی راحت شوند. نوشتن و گفتار يك طور باشد و در ذهن خود ۱۰ طور محاسبه نکنند، بنابراین آن چیزی را که در عمل مردم قبول دارند تومان است، تمام معاملات مغازه‌ها هم از دست فروش گرفته تا فروشگاه‌های بزرگ از تومان استفاده می‌کند. وی تغییر واحد پول و حذف چهار صفر را اقدام مناسب و به نفع کشور ارزیابی کرد و افزود: کار مبارکی انجام شده است و بعید می‌دانم این موضوع از نظر رشد اقتصادی و تورم خیلی تاثیر داشته باشد، بلکه بیشتر سهولت در حسابدگری و زیباتر شدن پول ملی در برابر پول‌های خارجی ایجاد می‌کند و این‌که دیگر لازم نیست مردم هر روز يك محاسبه ذهنی اضافی درباره واحد پول انجام دهند و گفتار و نوشتار آنها یکی می‌شود.

موسویان معتقد است این تصور که اروپا روابطی مستقل از آمریکا با ایران داشته باشد از ریشه بی‌اساس است

انتقاد آیت... جنتی از مصوبه اخیر مجلس

دبیر شورای نگهبان با اشاره به طرح اخیر مجلس دهم موسوم به اصلاح قانون انتخابات گفت: به رئیس مجلس گفتم باید اصلاح قانون انتخابات ناظر به سیاست‌های کلی انتخابات باشد، اما متأسفانه طرح اخیر هیچ نسبتی با سیاست‌های کلی انتخابات ندارد.

۲ سال پس از خروج آمریکا از برجام حسین موسویان در گفت‌وگو با جام جم از اتفاقاتی می‌گوید که در این مدت رخ داده است

نیازمند دیپلماسی مقتدرانه‌تری هستیم

از سال ۹۲ که دولت روحانی روی کار آمد، کشور وارد نوار بی‌پایان مذاکرات با غرب شد و این روند تاکنون ادامه دارد. مذاکرات هسته‌ای سال ۹۴ به توافق برجام منجر شد اما آمریکا از همان ابتدا شروع به بدهدیی کرد و نهایتا با ریاست‌جمهوری ترامپ، سال ۹۷ از برجام بیرون رفت. از آن به بعد نوار مذاکرات این بار با اروپایی‌ها ادامه یافت و آنها شروع به دادن وعده کردند. این وعده‌ها هم به سرنوشته همان وعده‌هایی دچار شد که در برجام از طرف ۵۰۱ داده شده بود. تمام اقدامی که از سوی اروپا در مدت دو سال خروج آمریکا از برجام انجام شده، ایجاد سازوکاری نیم‌بند به نام اینستکس است که تاکنون فقط توانسته دو تراکنش

محدود انجام دهد و حتی قادر به فراهم کردن زمینه برای تبادل دارو و اقلام انسان دوستانه نیست.

حسین موسویان، مذاکره‌کننده پیشین کشورمان در گفت‌وگویی با جام جم معتقد است دولت ایران هنوز بعد از ۴۰ سال درک درستی از روابط آمریکا و اروپا ندارد و این تصور که اروپا روابطی مستقل از آمریکا با ایران داشته باشد از ریشه بی‌اساس است. وی تاکید دارد زمانی‌که ترامپ منکر حقوق مسلم ایران در چارچوب معاهده ان‌پی‌تی شد، قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل و قطعنامه‌های متعدد آژانس بین المللی انرژی اتمی را نقض کرد، ایران هم در پاسخ به این طیف وسیع نقض حقوق ایران در قالب معاهده ان‌پی‌تی باید اجرای معاهده را تعلیق می‌کرد. مشروح این گفت‌وگو را که به صورت مکتوب انجام شده می‌خوانید.

فتاح غلامی
سیاسی

۱۳۳۱ ایران در اوایل دهه ۸۰، تجربه مذاکره با اروپایی‌ها را داشت و سرانجام روشن شد که این کشورها نمی‌توانند مستقل از آمریکاکاری انجام دهند. این تجربه بار دیگر در دو سال گذشته تکرار شده است. به نظر شما چه مساله‌ای باعث شد که مقامات کشور تصمیم بگیرند دوباره اروپا را بیازابند؟

چهار واقعیت را باید با هم دید: اول این‌که هرگاه اروپا مجبور شود بین ایران و آمریکا، یکی را انتخاب کند، آمریکا را انتخاب خواهد کرد. اشکال از عدم درک درست ما از واقعیات روابط اروپا و آمریکا در ۴۰ سال بعد از انقلاب است. روابط تجاری آمریکا و اروپا در سال گذشته بیش از ۸۰۰ میلیارد دلار بود که حدود ۵۰۰ میلیارد دلار آن را صادرات اروپا به آمریکا تشکیل می‌دهد. این درحالی است که صادرات اروپا به ایران سال گذشته کمتر از ده میلیارد دلار بوده است. حتی اگر تحریم‌های فعلی هم نباشد، در بهترین حالت، تجارت اروپا با ایران، یک‌بیستم تجارت با آمریکا هم نخواهد بود؛ ضمن این‌که اروپا با آمریکا در قالب ناتو، اتحاد استراتژیک نظامی- سیاسی- امنیتی دارد. لذا این فرضیه سیاسی که اروپا روابطی مستقل از آمریکا با ایران داشته باشد، از ریشه بی‌اساس است.

دوم این‌که وضعیت اکثر قریب به اتفاق کشورهای دنیا هم همین‌طور است. چین قدرتمندترین کشور دنیا بعد از آمریکااست. حتی روابط چین با ایران هم مستقل از روابط چین با آمریکا نیست. واردات نفت چین از ایران در همین فروردین امسال، ۸۹ درصد کاهش نسبت به سال گذشته داشته که آن‌هم صرفا به خاطر فشار آمریکا بوده است.

سوم این‌که به‌رغم دو واقعیت فوق؛مسئولان کشور در تمام دولت‌های بعد از انقلاب با اروپا و همه کشورها منهای آمریکا و اسرائیل مذاکره و گفت‌وگو داشته‌اند و درآینده هر دولت و هر جناح هم سرکار بیاید، همین روال را ادامه خواهد داد.

چهارم این‌که خیلی‌ها «مذاکره و گفت‌وگو» را به معنی «اعتماد» تلقی می‌کنند که این درست نیست و لزوما این دو مفهوم در کنار هم قرار نمی‌گیرند.

۱۳۳۱ باتوجه به چنین شرایطی شما گفت‌وگوهای دوسال گذشته با اروپا برای حفظ برجام را صحیح می‌دانید؟

در تاریخ روابط بین‌الملل و دیپلماسی، هیچ کشوری با فرض شرط اعتماد با کشور دیگر رابطه دیپلماتیک برقرار نکرده است بلکه از ابزار دیپلماسی و گفت‌وگو، برای رفع تدریجی بی‌اعتمادی‌ها و خصومت‌ها استفاده شده است. حتی در اتحادیه اروپا که قدرتمندترین و موفق‌ترین اتحادیه منطقه تاریخ معاصر است، هیچ‌گاه قدرت‌های اروپایی با فرض اعتماد، وارد گفت‌وگو برای تشکیل این اتحادیه نشدند

بلکه در اوج بی‌اعتمادی و خصومت‌های بعد از جنگ جهانی دوم، وارد گفت‌وگو و مذاکره شدند و اتحادیه بین آنها وجود ندادند. آلمان در شرایطی واردگفت‌وگو بارقیا شد که کشورش در اشغال دو عضو اروپا یعنی انگلیس و فرانسه بود. اکنون بعد از ۵۰ سال گفت‌وگو و مذاکره و همکاری، توانسته‌اند بخش عمده‌ای از بی‌اعتمادی‌ها را مرتفع و بسیاری از واگرایی‌ها را به همگرایی تبدیل کنند. با وجود این هنوز هم اعتماد کامل بین آنها وجود ندارد.

۱۳۳۱ آیا سازوکارهایی نظیر اینستکس می‌تواند منافع ایران را پس از خروج آمریکا از برجام تامین کند؟ اینستکس یک مکانیزم برای روابط حداقلی اروپا در دوران ترامپ است که به هیچ‌وجه ظرفیت و توان کار جدی با ایران را نداشته و نخواهد داشت چون تابع کلان روابط اروپا با آمریکااست.

۱۳۳۱ تعهدات هسته‌ای که ایران در یک سال گذشته کاهش داده، چقدر توانسته ترازوی برجام را متعادل کند؟ آیا این گام‌ها کافی است؟

با خروج آمریکا از برجام، ترازوی برجام نامتعادل شد و واقعیت این است هیچ‌یک از قدرت‌های موجود جهانی اعم از اروپا و چین و روسیه و هند و ژاپن وغیره، قدرت متعادل کردن ترازوی برجام در غیاب آمریکا را ندارند.

۱۳۳۱ نهایتا با آمریکا همراهی می‌کنند. در مورد تلاش‌های آمریکا برای تصدید تحریم تسلیحاتی، آیا اروپایی‌ها با این اقدام مخالفت می‌کنند؟

نه تنها اروپایی‌ها بلکه ژاپن و هند و اکثر قریب به اتفاق کشورهای دنیا همین رویه را دارند و در عمل تسلیم تحریم‌های فرامرزی و یکجانبه آمریکا علیه ایران شده‌اند. شما هیچ کشور مطرحی را نخواهید یافت که روابطش با ایران را تحت‌تاثیر فشارهای آمریکا کاهش نداده باشد. لذا واقعیت را نباید محدود به اروپا کرد.

۱۳۳۱ شما از افرادی هستید که می‌گویید ایران باید از برجام خارج شده و سپس با ترامپ

خیر، حرف من چند بعدی است و نه فقط برجام. من معتقدم که سیاست ایران در مقابل آمریکا باید بر اساس یک منطق و تعادل باشد. اگر آمریکا سیاست تعامل داشت، ایران هم تعامل کند. اوپاما رسما اعلام کرد که دنبال تعامل با ایران است، دنبال تغییر رژیم نیست، غنی‌سازی و آب سنگین در ایران را بپذیرفت درحالی‌که هیچ یک از دولت‌های آمریکا بعد از انقلاب حاضر به چنین کاری نبودند. نسبت به گشایش‌های اقتصادی آمریکا و جهان با ایران همراهی کرد و به همین دلیل برای اولین بار در تاریخ روابط آمریکا با ایران بعد از انقلاب، بوئینگ آمریکا رسما قرارداد فروش ۱۰۰ هواپیمایا با ایران را امضاء کرد و به ایرباس هم اجازه اقدام مشابه داد، ۱/۷ میلیارد دلار دارایی‌های ایران را اسکناس دلاری در هواپیمای گذاشت و تمویل ایران داد، به عربستان رسما گفت که در منطقه با ایران مشارکت کند، زیر بار فشارهای اسرائیل و عربستان نفت و بسیاری از موارد دیگر. به همین دلیل هم وقتی اوپاما به مقام معظم رهبری نامه نوشت، معظم‌له جواب دادند و اساسا هم مقام رهبری با توجه به چنین تحول حداقلی، اجازه مذاکره با آمریکا در زمان اوپاما را هم به دولت آقای احمدی‌نژاد و هم به دولت آقای روحانی دادند. من به عنوان یک کارشناس کوچک معتقدم این سیاست ایران در دوره اوپاما درست و منطقی بود.

این یک روی سکه است. روی دیگر سکه این

مقبولیت آمریکا در جامعه جهانی را به چالش کشید. اختلافات فزاینده آمریکا با قدرت‌های برتر جهان همچون روسیه و چین، ورود در جنگ تجاری با خروج از سازمان تجارت جهانی، بی‌اعتنایی نسبت به نهادهای بین المللی همچون یونسکو، شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد و سازمان جهانی محیط زیست از جمله چالش‌های آمریکا پس از خروج از برجام بود. ترامپ با تداوم اشتباه‌های خود، استیضاح در کنگره را هم تجربه کرد و اینک نیز به دلیل ناکارآمدی در مهار کرونا، روزهای پردردسری را طی می‌کند. مقبولیت آمریکا با حمایت از جنایات حقوق بشری اسرائیل و عربستان در فلسطین و یمن و همچنین تلاش برای احيای تروریست‌های داعش و القاعده در سوریه و عراق، دچار فرسایش شده و افکار عمومی دیگر از آمریکا حمایت نمی‌کند. امروز حاکمیت ملی کشورها اصالت پیدا کرده و ملت‌ها برای مقاومت در مقابل اهداف سلطه‌طلبانه آمریکا تشجیع شده‌اند. هژمونی از دست رفته آمریکا دیگر قابل برگشت نیست و قطب مخالف یکجانبه‌گرایی، قوت گرفته‌است و این‌ها همه از نتایج خروج دولت ترامپ از برجام است و چه مبارک بود این خروج.

حسین آیینکی / کارشناس مسائل هسته‌ای

روند کاهش تعهدات برجام دیرهنگام اتفاق افتاد اما به نظر در دوره جدید مذاکرات هسته‌ای رویداد خوبی محسوب می‌شود. در تعاملاتی که با طرف غربی داشتیم روند کاهش تعهدات، اتفاق مبارکی بود. روند قبلی تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای این گونه نبود که متناسب با رفتار طرف مقابل، عکس‌العمل نشان

بدهد. از سوی طرف غربی عمدتا با بی‌تعهدی و بدعهدی مواجه بودیم این در حالی بود که ما از تعهدات خود نیز فراتر عمل می‌کردیم. بعد از مدتی وارد این فضا شدیم که بخشی از تعهداتی را که داشتیم در قبال اجرایی نشدن هیچ‌یک از قول و قرارهای غربی‌ها کاهش دهیم چون دستاورد جمهوری اسلامی از این توافق مساوی با هیچ بود. اما در عین حال باید به این نکته توجه داشت که روند کاهش تحولات هنوز باعث ایجاد تحول اساسی در صنعت هسته‌ای ایران نشده‌است. واقعیت این است که صنعت هسته‌ای قبل از سال ۹۲ و پیش از دور اخیر مذاکرات، روندی بسیار خوب طی کرده‌بود. تعداد سانتریفیوژهای ما در آن دوره شامل تولید و نصب آن به سرعت در حال ارتقا بود و سوخت ۳/۵ درصد را برای نیروگاه آب سبک خود داشتیم و همچنین در حال تولید سوخت نیروگاه آب سنگین اراک بودیم. از سوی دیگر نیروگاه اراک هم پیشرفت قابل توجهی داشت و تقریبا در ابعاد و اجزای مختلف صنعت هسته‌ای با پیشرفت خوبی مواجه بودیم. اما با این وصف نتایج برجام و اجرای تعهدات این توافق باعث شد ما در این حوزه خیلی عقب بقیقیم و به عبارت دیگر حدود هفت و هشت سال روند پیشرفت را از دست بدهیم. به هر حال برنامه کاهش تعهدات برجامی اتفاقی مثبت است و باعث می‌شود روند ارتقای صنعت هسته‌ای کم کم سرعت بگیرد اما این مساله به این معنا نیست که به سرعت تحولات ۹۲ رسیده‌باشیم و به نظر می‌رسد مسیر نرفته زیادی باقی مانده‌است. ما نیاز به این داریم که تحولاتی اساسی‌تر صورت بگیرد و هنوز هم در حوزه غنی‌سازی ما همان ۵۰ یا ۶۰ ماشین را داریم و گرچه صحت از سانتریفیوژهای بالاتری است اما آن ماشین‌ها هنوز صنعتی نشده و در خط تولید نیامده‌است. در هر صورت کار رآکتور اراک در حال انجام است و به سمت عملیاتی شدن پیش می‌رود؛ اما همچنان تاخیر قابل توجهی در این زمینه وجود دارد. به هر حال فکر می‌کنم ما باید سرعت بیشتری به صنعت هسته‌ای بدهیم و نیاز کشور بسیار بیشتر از روند فعلی است.

که ترامپ همه سیاست‌های تعاملی اوپاما درمورد ایران را معکوس کرد، با سیاست فشار حداکثری، درحقیقت تخصص حداکثری درتاریخ روابط بعد از انقلاب را شکل داده. از برجام خارج شده. تمام کشورهای دنیا را برای عدم همکاری با ایران تحت فشار بی‌سابقه گذاشته، با اسرائیل و عربستان اتحاد ضد ایران تشکیل داده، رهبر معظم انقلاب و بسیاری از مقامات ارشد ایران را تحریم کرده، سپاه پاسداران که جزء لاینفک دفاع و امنیت ملی ایران است را به عنوان سازمان تروریستی تعیین کرده‌است، سردار سلیمانی از محبوب‌ترین و ملی‌ترین ژنرال‌های تاریخ ایران را ترور کرده و بسیاری از موارد دیگر. لذا باز هم به عنوان یک کارشناس کوچک، معتقدم در چنین شرایطی به دیپلماسی مقتدرانه‌تری احتیاج داریم و آن این که؛ اولاً، زمانی‌که ترامپ از برجام خارج و معلوم شد پنج قدرت دیگر عضو برجام، توان تامین و تضمین منافع برجامی ایران را ندارند؛ ایران هم باید اجرای برجام را متوقف می‌کرد. اگر پنج قدرت دیگر برجام توان تامین حتی نیمی از مزایای اقتصادی برجامی ایران را هم داشتند، می‌توصیه می‌کردم دربرجام بمانیم. ثانیاً، زمانی‌که ترامپ منکر حقوق مسلم ایران شد در چارچوب معاهده ان‌پی‌تی شد، قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل را نقض کرد، قطعنامه‌های متعدد آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را نقض کرد؛ ایران هم در پاسخ به این طیف وسیع نقض حقوق ایران در قالب معاهده ان‌پی‌تی باید اجرای معاهده را تعلیق می‌کرد.

ثالثاً؛ چون هیچ یک از سایر قدرت‌های جهانی عضو و غیرعضو برجام قادر به تامین و تضمین حقوق ایران در قالب برجام و معاهده ان‌پی‌تی نبودند و تبسیدند، لذا ایران بعد از توقف برجام و تعلیق ان‌پی‌تی، برای گفت‌وگو با ترامپ در مورد توافق جدید هسته‌ای اعلام آمادگی کند که این گفت‌وگویی از موضع قدرت خواهد بود.

۱۳۳۱ آیا این شرایط، تکرار همان روند گذشته نخواهد بود؟

چون در دوران گذشته به ویژه در دوران آقای احمدی‌نژاد با این‌که آمریکا پرونده را به شورای امنیت سازمان ملل کشاند و همه حقوق مشروع هسته‌ای ایران را با شش قطعنامه نفی‌کرد و بدترین تحریم‌های اجماعی بین‌المللی را اعمال کرد، بازهم ما به اجرای معاهده ان‌پی‌تی ادامه دادیم. این نقطه‌ضعف ما در دوران آقای احمدی‌نژاد بود که در دوره ترامپ و آقای روحانی هم همین نقطه‌ضعف تکرار شد. منتهی اکنون آمریکا تصمیم گرفته با تهدید تحریم تسلیحاتی ایران، ته‌مانده امتیاز برجامی ایران را جارو کرده، مزایای برجامی ایران را صفر کند و اگر نتوانست با استفاده غیرقانونی از مکانیسم ماشه، پرونده را به شورای امنیت سازمان ملل برگرداند و تحریم‌های اجماعی بین‌المللی گذشته را احیا کند. در این صورت ماندن در برجام و متعهد ماندن به ان‌پی‌تی معنی ندارد. ۱۳